

UNIVERZITET U SARAJEVU
Fakultet islamskih nauka

**VODIČ ZA STUDENTE
I i II ciklusa studija**

Verzija 2025.1

Sarajevo

Oktobar 2025. godine / Rebi'ul-ahir 1447. h. g.

SADRŽAJ

Riječ reisul-uleme

Riječ dekana

Nastavni proces

Studijski program Islamske teologije

Studijski program Islamske vjeronauke i religijske pedagogije

Studijski program za imame, hatibe i muallime

Master islamskih studija

Važni dokumenti

Obavezni seminarski radovi po katedrama

Informatička podrška nastavnom procesu

Međunarodna saradnja

Katedre sa nastavnim osobljem

Administracija

Kontakt

RIJEČ REISUL-ULEME ISLAMSKE ZAJEDNICE U BOSNI I HERCEGOVINI

Poštovani studenti i studentice!

Čestitam vam na izboru fakulteta i izboru svog životnog opredjeljenja. Došli ste u zdrav duhovni ambijent, među produhovljene, čestite i učene ljudi koji će vam otvoriti vidike i uputiti stazama koje vode do samih vrhunaca. Naime, kada Uzvišeni Allah hoće nekome da ukaže Svoju blagodarnost On ga uvede u društvo učenih i pobožnih ljudi. Vi ste upravo ušli u takvo društvo i iskoristite svoj boravak u njemu, upijte njegov duh. U tom slučaju bit ćete ugledni i među ljudima i među melekima, i uspješni na oba svijeta.

Islamska zajednica je ponosna na vas, jer vi ste oni koji će nastaviti vršiti njenu misiju u budućnosti, a to je misija upućivanja ljudi na dobro i korisno i odvraćanja od lošeg i štetnog. To je bila i misija svih Božijih poslanika, ali i svih velikih duhova u ljudskoj povijesti. Ujedno, to je i najčasnija misija i nju će nositi samo odabrani. Budite vi ti odabrani!

Islamska zajednica će vam pružiti sve što bude u mogućnosti. Učinit će sve da budete sretni i zadovoljni. A sve što tražimo od vas jest da se potrudite steći lijepo i dobro obrazovanje, da izrastete u dobre ljudi, da učestvujete u izgradnji života na Zemlji i da širite dobro.

U to ime želim vam srdačnu dobrodošlicu. Molim Allaha da vam otvorи puteve prema dobru, da vam pomogne u vašim nastojanjima i da upravo vi sutra budete ponos našeg naroda i naše zemlje.

Selamim vas i želim vam svako dobro.

Reisul-ulema

Dr. Husein-ef. Kavazović

RIJEČ DEKANA

Cijenjeni studenti i studentice,

drago mi je da ste pored brojnih mogućnosti i izbora za nastavak vašeg školovanja izabrali Fakultet islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu. Dobro došli u veliku porodicu studenata i alumnista Fakulteta islamskih nauka koja broji 1888 svršenika dodiplomskog, master i doktorskog studija.

Od osnivanja Fakulteta islamskih nauka (ranije Islamskog teološkog fakulteta) do danas nastavnici i saradnici Fakulteta bili su ugledni profesori i društveni radnici koji su svojim radom u Islamskoj i akademskoj zajednici ostavili velikog traga. Danas na Fakultetu radi 21 nastavnik i osam asistenata koji su svoje diplome sticali ponajviše na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu, a potom na univerzitetima diljem svijeta: Beogradu, Zagrebu, Kairu, Medini, Damasku, Rijadu, Kuala Lumpuru, Aligarhu, Rabatu, Re'sul-hajmi, Leidenu, Gothenburgu, Rimu i drugim destinacijama. Cijenimo da je upravo ovo bogatstvo diploma s istoka i zapada najbolja potvrda da je razumijevanje islama koji naučavamo na Fakultetu na tragu islamske otvorenosti prema savremenosti, novim idejama i učenjima koja stoji naspram izolacije, zatvorenosti i isključivosti. To nije tumačenje islama koje odustaje od svojih vrijednosti i naučavanja, već je islam koji u savremenoj komunikaciji sa svijetom nudi sebe kao partnera u izgradnji boljeg života i budućnosti za svakog čovjeka i ljudsku civilizaciju općenito.

U vremenu stalnih promjena, prijetnji miru i latentne nestabilnosti, globalnom zatopljenju i evidentnim klimatskim promjenama, sve većem jazu između bogatih i siromašnih, glas muslimana mora biti artikuliran, snažan i primjeren vremenu, jer nas se itekako tiče ovaj svijet budući da nas islam uči da je briga za komšiju, ljude oko nas, okoliš i globalni svijet, dio našeg zaduženja i poslanja. Ustvari, mi njegujemo tumačenje islama koje se ovdje kod nas u Bosni i Hercegovini njeguje stoljećima, ali sad zahtijeva jednu globalnu viziju, primjerenu savremenosti i njenim izazovima.

S ponosom ističemo da je Fakultet islamskih nauka nasljednik visokog islamskog obrazovanja kod nas te da nasljeđujemo tradicije obrazovanja od Gazi Husrev-begove medrese, preko Šerijatske sudačke škole, Alije – višeg stepena Gazi Husrev-begove medrese i Više islamske šerijatsko-teološke škole. Sve pobrojane škole nudile su više ili visoko islamsko obrazovanje u tadašnjim obrazovnim sistemima ali s jedinstvenim ciljem, a to je da jačaju vjerski i nacionalni identitet muslimana i rade na očuvanju i afirmiranju intelektualnog i kulturnog naslijeđa. Valja naglasiti da ta potreba da islam razumijevamo u njegovoj globalnoj i promjenljivoj sadašnjosti nikada neće dovesti do toga da izgubimo svoj vjerski i nacionalni identitet. Naši svršenici koji rade kao imami, vjeroučitelji širom svijeta, od Australije do Amerike, potvrđuju da im je školovanje na našem Fakultetu dalo primjerno znanje ali i samopouzdanje da gdje god da rade, na bilo kojem meridijanu planete, da s ponosom nose i afirmiraju svoj vjerski identitet, i pri tome, njeguju vlastitu islamsku otvorenost prema svijetu u činjenju i zagovaranju dobra.

Od 2013. godine Fakultet islamskih nauka je punopravna članica Univerziteta u Sarajevu čija je diploma danas priznata u svijetu. Univerzitet u Sarajevu je prvi univerzitet u Bosni i Hercegovini osnovan 1949. godine i najprestižniji je univerzitet od svih javnih i privatnih univerziteta u državi. Biti član takvog univerziteta predstavlja vrijednost samu po sebi, jer je time data potvrda da radimo shodno utvrđenim i visokim standardima koji se prepoznaju na svjetskoj sceni. Nekoliko podataka: po pitanju rangiranja na svjetskoj rang-listi univerziteta prema podacima iz jula 2025. godine na izdanju Webometricsovog rangiranja Univerzitet u Sarajevu se nalazi na 1134. mjestu ili među 3,5% najboljih škola na listi sa više od 32.000 univerziteta koji su vrednovani po tri kriterija: utjecaj, otvorenost i izvrsnost.

Prikazana rangiranja, dragi studenti, za vas znače da imate priliku da svoja znanja stičete na renomiranom Univerzitetu, a na Fakultetu islamskih nauka imate priliku da se kvalitetno pripremite za rad u Islamskoj zajednici ili već gdje budete radili uz snažnu svijest o vlastitom vjerskom identitetu i odgovornosti koju nosimo.

Nadam se da ćete iskoristiti priliku koja vam se pruža.

Dekan

Prof. dr. Mustafa Hasani

NASTAVNI PROCES

Na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu nastava je organizirana na tri ciklusa studija u skladu s bolonjskim procesom.

Prvi ciklus studija ima tri programa:

1. Islamska teologija;
2. Islamska vjeronauka i religijska pedagogija;
3. Studijski program za imame, hatibe i muallime.

Na drugom ciklusu studija postoje četiri studijska programa:

1. Master islamskih studija;
2. Međureligijski studiji i izgradnja mira;
3. Master u islamskim studijama (na engleskom jeziku);
4. Master imameta.

Treći ciklus studija vodi do stepena doktora islamskih nauka.

Prvi ciklus studija vodi do završenog diplomskog studija i stjecanja akademskog zvanja na Studijskom programu za islamsku teologiju Baccalaureus/Baccalaurea islamske teologije, na Studijskom programu za islamsku vjeronauku i religijsku pedagogiju Baccalaureus/Baccalaurea islamske vjeronauke i religijske pedagogije i na Studijskom programu za imame, hatibe i muallime Baccalaureus/Baccalaurea imameta, hatabeta i ta'lima.

Prvi ciklus studija na Studijskom programu islamske teologije i Studijskom programu islamske vjeronauke i religijske pedagogije traje četiri godine i vrednuje se sa 240 studijskih bodova ECTS (European Credit Transfer System) a Studijski program za imame, hatibe i muallime traje tri godine i vrednuje se sa 180 studijskih bodova ECTS.

Diplomski studij na Fakultetu organizira se i ostvaruje u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo, Statutom Univerziteta u Sarajevu, Pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prijenosa kredita (ECTS) i Pravilima Fakulteta.

Studentu se garantira mobilnost i priznavanje bodova ostvarenih na drugom univerzitetu u skladu sa Zakonom, Statutom Univerziteta ili drugim općim aktom Univerziteta, odnosno Fakulteta.

Student ima pravo da u toku studija provede jedan ili dva semestra na drugom univerzitetu u zemlji ili inozemstvu posredstvom međunarodnih programa za razmjenu studenata, a na bazi bilateralnih ugovora između univerziteta, sporazuma, projekata ili drugih oblika međunarodne saradnje.

Prava i obaveze studenata reguliraju se detaljno Zakonom, Statutom Univerziteta u Sarajevu i Pravilima Fakulteta.

Fakultet organizira i izvodi prvi ciklus studija iz sljedećih naučnih i stručnih oblasti:

- a) Tumačenje Kur'ana (Tefsir),
- b) Učenje Kur'ana (Kiraet),
- c) Poslanička tradicija (Hadis),
- d) Islamska dogmatika (Akaid),
- e) Sufizam (Tesavvuf),
- f) Uporedne religije,
- g) Islamska filozofija,
- h) Šerijatsko pravo (Fikh),
- i) Islamska civilizacija,
- j) Religijska pedagogija (Terbiјa),
- k) Religijska psihologija,
- l) Kur'anski i hadiski arapski jezik / Filologija Kur'ana,
- m) Stručno obrazovanje imama, hatiba i muallima.

STUDIJSKI PROGRAM ISLAMSKE TEOLOGIJE

Studijski program Islamske teologije (240 ECTS bodova) omogućava studentima stručno i akademsko obrazovanje u islamskim naukama. Koncipiran je na način da studentima, pored stručne formacije u klasičnim i savremenim islamskim naukama, daje uvid u najvažnije povezane humanističke discipline. Uz to, studenti imaju priliku usavršiti stručni arapski i engleski jezik. Konačno, 30 ECTS bodova studenti ostvaruju kroz praksu primjenjujući stečena znanja u zajednici i učionici dodatno razvijajući svoje kompetencije. Ciljevi studija su: a) osigurati cijelovito vjersko, intelektualno, moralno, društveno i kulturno obrazovanje i odgoj budućih islamskih teologa, imama, hatiba i muallima; b) osposobiti ih za primjenu stečenih znanja u konkretnim životnim okolnostima; i c) stjecanje znanja i sposobnosti kojim bi se doprinijelo da imami, muallimi i muallime budu vođe i uzori u svojim zajednicama ali i izvan njih. Studij je akademski ali zadržava strukovnu dimenziju usmjerenu na savladavanje primijenjenih znanja i vještina, senzibilan za praktične vjerske, duhovne, kulturne i društvene potrebe vjernika i Islamske zajednice, te za njihove bosanskohercegovačke i evropske posebnosti. Studij traje osam semestara. Kurs arapskog jezika za brukoše u septembru prije početka nastave na I godini studija i studijske posjete Memorijalnom centru Potočari, Hercegovini, Bosanskoj Krajini i balkanskim zemljama (Srbija, Kosovo, Sjeverna Makedonija, Albanija i Crna Gora) sastavni su dio nastavnog plana ovog studija.

Ovaj studij osposobljava studente i studentice za vršenje vjerskih i odgojno-obrazovnih službi u:

- (a) organizacionim jedinicama i ustanovama Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i priznatih islamskih zajednica Bošnjaka u inozemstvu (Imam, Muallima, Profesor predmeta islamskog područja u medresi (Muderris), Univerzitetski asistent islamskih nauka (mu'id); Odgajatelj u učeničkim i studentskim domovima Islamske zajednice, uz polaganje razlike pedagoško-psiholoških i didaktičko-metodičkih predmeta);
- (b) javnim i privatnim odgojno-obrazovnim ustanovama predškolskog, osnovnoškolskog i srednješkolskog nivoa
Nastavnik/Profesor islamske vjeronomjenske vjeronauke, uz polaganje razlike pedagoško-psiholoških i didaktičko-metodičkih predmeta);
- (c) različitim kulturnim, obrazovnim i društvenim djelatnostima koje podrazumijevaju humanističko obrazovanje.

Uslov za upis: završena medresa (priznata od) Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.

Obrazovna kvalifikacija koja se stiče završetkom studijskog programa je Baccalaureus/Baccalaurea islamske teologije i pripada nivou 6 KOBiH.

Ishodi učenja

Na kraju studijskog programa islamske teologije student će moći: 1) artikulirati različita razumijevanja osnovnih izvora islama, akaidskih učenja i šerijatskog prava, posebno iz perspektive hanefijsko-maturidijske tradicije, te religijskih i kulturoloških fenomena; 2) interpretirati različita stajališta o glavnim temama iz područja tefsira, hadisa, akaida, fikha, studija religije, islamske filozofije i etike, tesavvufa, šiizma, religijske pedagogije, religijske psihologije i studija islamske civilizacije, te ih dijaloški, kritički i pluriperspektivistički povezivati; 3) predočiti glavne informacije o formi i sadržaju Kur'ana uz interpretiranje stručne tefsirske terminologije, tefsirskih pravila, povjesnog razvoja i utjecaja najpoznatijih metoda tumačenja i škola tefsira; 4) interpretirati i primijeniti tedžvidska pravila učenja Kur'ana uz adabe i kompariranje različitih kiraeta, demonstrirati učenje Kur'ana napamet (hifz) u obimu 50 stranica i pravilnom učenju Kur'ana samostalno poučavati druge; 5) razumijevati i koristiti temeljnu hadisku terminologiju i metodologiju, objektivno sagledavati osebujnu ličnost Božijeg Poslanika, s.a.v.s., i razumijevati, tumačiti i primjenjivati njegov uzorni život; 6) objasniti temelje i stubove religije islama, te tumačiti temeljna teološko-epistemološka i antropološka pitanja u imamskom pozivu na nivou džemata i u široj društvenoj zajednici; 7) dovesti u vezu razvoj islamske pravne nauke i prakse sa historijskim i društvenim promjenama, interpretirati metodološke principe šerijatskog prava i ilustrirati njihovu primjenu u analizi i rješavanju konkretnih pravnih pitanja, prakticirati hanefijske obredoslovne norme i kontekstualno tumačiti islamske pravne, etičke i religijske norme o braku, porodici, nasljeđivanju i vakufu, kao i principe islamskog stvarnog i obligacionog prava s obzirom na islamsku pravnu teoriju i pozitivopravni okvir države Bosne i Hercegovine; 8) kritički vrednovati i kreativno prezentirati glavne smjerove i predstavnike islamsko-filozofskog, etičkog i filozofsko-religijskog mišljenja od klasičnog perioda do savremenih misaonih tokova, uz njihovo kontekstualiziranje u ukupnosti islamske kulture i općoj strukturi historije filozofije; 9) predstaviti najznačajnije događaje, institucije i ličnosti iz povijesti islama, uočavati veze među civilizacijama, razumijevati uzroke uspona i pada muslimanskih država; 10) kritički valorizirati cjelovitost, bogatstvo i polifoničnost bosanske kulture kroz historiju; moći opisati i interpretirati značajne historijske događaje, pitanja i razdoblja bosanske kulturne historije od najstarijih vremena do okončanja agresije 1995; 11) izložiti povjesni razvoj i utjecaj najpoznatijih škola akaida, tefsira, hadisa i fikha, te derviških redova i kultura koje su se razvijale na prostoru Bosne i Hercegovine; 12) analizirati teme genocida vezane za ljudske zajedice generalno i sprecificno za BiH; 13) interpretirati i primijeniti temeljna doktrinarna, etička i socijalna učenja islama; 14) primijeniti osnovne pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke spoznaje i izvoditi kreativnu savremenu mektepsku i nastavu vjerskih predmeta; 15) izvršavati imamske i hatipske poslove; 16) jezički, sadržajno i metodološki korektno pisati stručne tekstove; 17) analizirati vlastitu religioznost, kontekstualizirati teološka učenja i prepoznavati savremene oblike religijskog života; 18) razviti kvalitetnu komunikaciju s drugima, raditi u timovima te prihvati druge i drugačije; 19) samostalno i odgovorno islamski djelovati i razvijati religijski život u savremenom društvu; 20) samostalno upotrebljavati arapski jezik na srednjem / B nivou; 21) koristiti različite medije i teološku literaturu na engleskom jeziku u svrhu istraživanja, te uz pomoć općeg i teološkog vokabulara (u rasponu od srednjeg/B do naprednog/C nivoa) prezentirati diskutirati različite islamske teme; 22) obavljati različite kulturne, obrazovne i društvene djelatnosti koje podrazumijevaju humanističko obrazovanje.

Plan osiguranja kvaliteta studijskog programa

1. Kvalitet studijskog programa osigurava se provođenjem postupaka i procedura unutrašnjeg i vanjskog sistema osiguranja kvaliteta u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja. Ti postupci i procedure uključuju, pored ostalog, semestralne evaluacije nastave, periodičnu evaluaciju studijskog programa, upravljanje informacijama o studijskim programima u svrhu poboljšanja njegovog kvaliteta, uključivanje svih relevantnih aktera zainteresiranih za kvalitet studijskih programa u procese revizije (nastavno osoblje, studenti, poslodavci i dr.), informiranje javnosti o različitim aspektima studijskog programa, ulaganje u ljudske i materijalne resurse za izvođenje programa, poticanje međunarodne mobilnosti studenata i nastavnog osoblja, periodičnu akreditaciju studijskog programa i dr.

Tabela 1: Predmeti na studijskom programu islamska teologija

	I SEMESTAR	ŠIFRA	SATI	ECTS praksa	ECTS ukupno
			24	30	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) I	INKI 1101	1+1+1		4
2.	Terminologija tefsira	INTE 1101	2+0+1		5
3.	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>)	INAK 1101	2+0+1		5
4.	Historija šerijatskog prava	INFI 1101	2+0+1		5
5.	Uvod u metodologiju istraživanja	INOP 1101	2+1+1		5
6.	Arapski jezik za teologe I	INAR 1101	2+2+1		4
7.	Engleski jezik	INOP 1106	1+1+1		2
	II SEMESTAR		20	5	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) II	INKI 1102	1+1+1		4
2.	Terminologija hadisa	INHA 1101	2+0+1		4
3.	Historija i metodologija tefsira	INTE 1102	2+0+1		4
4.	Uvod u studij religije	INAK 1102	2+0+1		4
5.	Historija filozofije I	INIF 1101	2+0+1		5
6.	Arapski jezik za teologe II	INAR 1102	2+1+1		4
7.	Imamsko-muallimska praksa I	INIM 1104	0+0+1	5	5
	III SEMESTAR		24		30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) III	INKI 1203	2+0+1		4
2.	Dimenzije sunneta	INHA 1202	2+0+1		4
3.	Islamsko obredoslovje (Ibadat) I	INFI 1202	2+0+1		5
4.	Pedagogija	INRP 1201	2+1+1		5
5.	Engleski jezik za teologe	INOP 1202	2+1+1		4
6.	Arapski jezik za teologe III	INAR 1203	2+1+1		4
7.	Historija filozofije II	INIF 1202	2+0+1		4
	IV SEMESTAR		21	5	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) IV	INKI 1204	2+0+1		4
2.	Islamsko obredoslovje (Ibadat) II	INFI 1203	2+0+1		4
3.	Uvod u studije islamske civilizacije	INIC 1201	2+0+1		4
4.	Rane škole kelama	INAK 1203	2+0+1		4
5.	Uvod u psihologiju	INRP 1202	2+1+1		5
6.	Arapski jezik za teologe IV	INAR 1204	2+1+1		4
7.	Imamsko-muallimska praksa II	INIM 1205	0+0+1	5	5
	V SEMESTAR		23		30
1.	Uvod u sufizam (Tesavvuf)	INAK 1304	2+0+1		4
2.	Šerijatsko personalno pravo	INFI 1304	2+1+1		5
3.	Historija islamske civilizacije do 1700.	INIC 1302	2+1+1		5
4.	Metodologija hadisa	INHA 1303	2+0+1		4
5.	Tefsir 30. džuba	INTE 1303	2+0+1		4
6.	Islamska etika	INIF 1316	2+0+1		4
7.	Religija i društvo u islamskoj filozofiji	INIF 1317	2+0+1		4

	VI SEMESTAR		22	9	30
1.	Šerijatsko građansko i vakufsko pravo	INFI 1305	2+0+1		4
2.	Historija BiH i institucije IZ u BiH	INIC 1304	2+1+1		5
3.	Islamska misija (Da'va)	INIM 1303	2+1+1	2	4
4.	Historija islamske civilizacije nakon 1700.	INIC 1303	2+1+1		4
5.	Šiizam	INAK 1305	2+0+1		4
6.	Imamet	INIM 1301	2+0+1	2	4
7.	Imamsko-muallimska praksa III	INIM 1306	0+0+1	5	5
	VII SEMESTAR		23	4	30
1.	Savremene škole tefsira	INTE 1404	2+0+1		4
2.	Hatabet i vaz	INIM 1402	2+0+1	2	4
3.	Osnovi učenja judaizma i kršćanstva	INAK 1406	2+1+1		5
4.	Klasična islamska filozofija	INIF 1405	2+1+1		5
5.	Didaktika s metodikom vjerske nastave I	INRP 1434	2+0+1	2	4
6.	Islamska umjetnost	INIC 1405	2+0+1		4
7.	Izborni predmet	IN_____	2+0+1		4
	VIII SEMESTAR		21	7	30
1.	Rječnik Kur'ana	INTE 1405	2+0+1		4
2.	Hermeneutika hadisa	INHA 1404	2+0+1		4
3.	Teološka epistemologija	INAK 1407	2+0+1		4
4.	Metodologija šerijatskog prava (<i>usulu-l-fikh</i>)	INFI 1406	2+1+1		5
5.	Metodika vjerske nastave II	INRP 1404	2+0+1	2	4
6.	Moderna islamska filozofija	INIF 1418	2+1+1		4
7.	Imamsko-muallimska praksa IV	INIM 1407	0+0+1	5	5

	IZBORNI PREDMETI	ŠIFRA	SATI	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
1.	Pregled ranog muslimanskog mišljenja	INAK 0411	2+0+1		5
2.	Pregled učenja tesavvufa	INAK 0412	2+0+1		5
3.	Savremeni religijski pokreti	INAK 0413	2+0+1		5
4.	Konverzacija na arapskom jeziku	INAR 0408	2+0+1		5
5.	Religija i pravo	INFI 0410	2+0+1		5
6.	Hadiski tekstovi	INHA 0408	2+0+1		5
7.	Metodologija pronalaženja i evaluacije hadisa	INHA 0409	2+0+1		5
8.	Normativni hadisi	INHA 0410	2+0+1		5
9.	Pedagoško djelovanje Muhammeda, a.s.	INHA 0411	2+0+1		5
10.	Tradicijske odgojne teme	INHA 0412	2+0+1		5
11.	Historija Osmanske države	INIC 0408	2+0+1		5
12.	Islamska kultura na Balkanu – ENG.	INIC 0409	2+0+1		5
13.	Islamske institucije	INIC 0410	2+0+1		5

14.	Studije genocida	INIC 0411	2+0+1		5
15.	Filozofija kulture	INIF 0409	2+0+1		5
16.	Kiraet V	INKI 0405	2+0+1		5
17.	Islamske teme na engleskom jeziku	INOP 0408	2+0+1		5
18.	Kroskulturalni menadžment	INOP 0416	2+0+1		5
19.	Domski odgoj	INRP 0419	2+0+1		5
20.	Edukometrija	INRP 0420	2+0+1		5
21.	Pedagoška komunikologija	INRP 0421	2+0+1		5
22.	Socijalna psihologija	INRP 0422	2+0+1		5
23.	Školska pedagogija	INRP 0423	2+0+1		5
24.	Historija kur'anskoga teksta	INTE 0411	2+0+1		5
25.	Povijest tumačenja Kur'ana u BiH	INTE 0412	2+0+1		5
26.	Tematski tefsir II	INTE 0413	2+0+1		5
27.	Predmeti sa drugih studijskih programa				
28.	Predmeti sa drugih fakulteta/univerziteta po odluci Komisije za priznavanje i Vijeća				

STUDIJSKI PROGRAM ISLAMSKE VJERONAUKE I RELIGIJSKE PEDAGOGIJE

Studijski program za islamsku vjeronauku i religijsku pedagogiju (240 ECTS bodova) koncipiran je na način da studij prve dvije godine čvrsto utemelji na teološkim sadržajima potencirajući predmete koji će biti u funkciji osposobljavanja stručnog profila religijskog odgajatelja i vjeroučitelja. Studijski program u trećoj i četvrtoj godini uvodi specijalističke predmete koji strukturom i sadržajem pokrivaju područje religijskog odgoja i vjerske nastave, specifično predmeti iz domena kur'anskog i sunnetskog koncepta odgoja, religijske pedagogije, religijske psihologije, metodike religijskog odgoja i vjerske nastave, potom predmeti iz područja opće pedagogije, didaktičko-metodički predmeti u cilju razvijanja pedagoško-psiholoških znanja, kompetencija i umijeća svršenika ovog studijskog programa te osposobljavanja za što lakšu i učinkovitiju transmisiju teoloških sadržaja u budućem odgojno-obrazovnom radu. Kurs arapskog jezika za brukoše u septembru prije početka nastave na I godini studija i studijske posjete Memorijalnom centru Potočari, Hercegovini, Bosanskoj Krajini i balkanskim zemljama (Srbija, Kosovo, Sjeverna Makedonija, Albanija i Crna Gora) sastavni su dio nastavnog plana ovog studija.

Ovaj Studij osposobljava studente i studentice za vršenje vjerskih i odgojnoobrazovnih službi u:

- (a) organizacionim jedinicama i ustanovama Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i priznatih islamskih zajednica Bošnjaka u inozemstvu (Muallima, Univerzitetski asistent islamskih nauka (mu'id) u naučnoj grani Religijska pedagogija (terbija); Odgajatelj u učeničkim i studentskim domovima Islamske zajednice, uz polaganje razlike pedagoško-psiholoških i didaktičko-metodičkih predmeta);
- (b) javnim i privatnim odgojnoobrazovnim ustanovama predškolskog, osnovnoškolskog i srednješkolskog nivoa (Nastavnik/Profesor islamske vjeronauke), kao i
- (c) različitim kulturnim, obrazovnim i društvenim djelatnostima koje podrazumijevaju humanističko obrazovanje.

Uslov za upis: završena četverogodišnja srednja škola ili medresa (priznata od) Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.

Obrazovna kvalifikacija koja se stiče završetkom studijskog programa je Baccalaureus/ Baccalaurea islamske vjeronauke i religijske pedagogije i pripada nivou 6 KOBiH.

Ishodi učenja

Na kraju studijskog programa islamske vjeronauke i religijske pedagogije student će moći: 1) interpretirati različita stajališta o glavnim temama iz područja tefsira, hadisa, akaida, fikha, studija religije, islamske filozofije i etike, religijske pedagogije, religijske psihologije i studija islamske civilizacije; 2) interpretirati tefsirsку terminologiju, tefsirska pravila, temeljna etička

i odgojna učenja Kur'ana te njegove glavne teme; 3) razumijevati i koristiti temeljnu hadisku terminologiju, objektivno sagledavati osebujnu ličnost Božijeg Poslanika, s.a.v.s., i najznačajnije događaje iz njegovog uzornog života te razumijevati, objašnjavati i u život provoditi njegova načela, posebno u okviru pedagoškog djelovanja; 4) interpretirati i primijeniti tedžvidska pravila učenja Kur'ana uz uvažavanje adaba, demonstrirati učenje Kur'ana napamet (hifz) u obimu 25 stranica i pravilnom učenju Kur'ana samostalno poučavati druge; 5) prezentirati osnovne sadržaje islamskog vjerovanja (creda) u odgojnem i vjeronaučnom nastavnom procesu te promišljati probleme savremene postkulture u religiološkom kontekstu; 6) dovesti u vezu razvoj islamske pravne nauke i prakse sa historijskim i društvenim promjenama, objasniti ulogu primarnih izvora, Kur'ana i sunneta, i sredstava idžtihada u islamskoj pravnoj teoriji, pridržavati se hanefijskih obredoslovnih normi u obavljanju dužnosti nastavnika islamske vjeronauke i kontekstualno tumačiti islamske pravne, etičke i religijske norme o braku, porodici, nasljeđivanju i vakufu, kao i odabrana savremena fikhska pitanja s obzirom na islamsku pravnu teoriju i pozitivnopravni okvir države Bosne i Hercegovine; 7) predstaviti najznačajnije događaje, institucije i ličnosti iz povijesti islama, i muslimanski doprinos svjetskoj civilizaciji, te uočavati veze među različitim civilizacijama; 8) kritički valorizirati cjelovitost, bogatstvo i polifoničnost bosanske kulture kroz historiju; moći opisati i interpretirati značajne historijske događaje, pitanja i razdoblja bosanske kulturne historije od najstarijih vremena do okončanja agresije 1995; 9) analizirati teme genocida vezane za ljudske zajedice generalno i sprecificno za BiH; 10) interpretirati i primijeniti temeljna doktrinarna, etička i socijalna učenja islama; 11) kritički sagledavati klasične i savremene teorije odgoja, argumentirati u korist moralnog smisla i moralnih ciljeva odgoja, te se odgovorno suočavati sa sličnostima i razlikama u pluranom savremenom svijetu; 12) analizirati i interpretirati osnovne koncepte religijskog odgoja i islamske pedagogije i psihologije utemeljene u izvorima islama kroz klasične i savremene interpretacije; 13) argumentirati i predočiti temeljne savremene izazove pedagoško-religijske teorije i prakse; 14) primijeniti opća pedagoško-psihološka znanja i vještine za uočavanje i praćenje različitih društveno-psiholoških i odgojnih fenomena koji se susreću u porodici, školi i društvu; 15) detektirati i rješavati obrazovno-odgojne probleme u radu s djecom, mladima i odraslima kroz sistemski religijski pedagoški rad, holistički pristup i savremene metode; 16) primijeniti osnovne pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke spoznaje u planiranju, organiziranju i izvođenju kreativne savremene vjeronaučne nastave na različitim nivoima obrazovanja; 17) planirati i realizirati vjerski odgojni rad u predškolskim ustanovama; 18) interpretirati i primijeniti saznanja o odgojno-obrazovnom radu u domskim uvjetima života; 19) jezički, sadržajno i metodološki korektno pisati stručne tekstove; 20) analizirati vlastitu religioznost, kontekstualizirati teološka učenja i prepoznavati savremene oblike religijskog života; 21) razviti kvalitetnu komunikaciju s drugima, raditi u timovima te prihvati druge i drugačije; 22) demonstrirati odgovornost u uvažavanju individualnih sposobnosti i cjelovitog razvoja svakog odgajanika u odgojno-obrazovnom procesu; 23) primijeniti vokabular baziran na standardnom arapskom jeziku, kur'anskoj i hadiskoj leksici, te izražavati se u pisanoj i govornoj formi (u rasponu od osnovnog/A do srednjeg/B jezičkog nivoa); 24) koristiti različite medije i teološko-pedagošku literaturu na engleskom jeziku u svrhu istraživanja, te uz pomoć općeg i teološkog vokabulara (u rasponu od srednjeg/B do naprednog/C nivoa) prezentirati i diskutirati različite islamske teme; 24) obavljati različite kulturne, obrazovne i društvene djelatnosti koje podrazumijevaju humanističko obrazovanje.

Plan osiguranja kvaliteta studijskog programa

Kvalitet studijskog programa osigurava se provođenjem postupaka i procedura unutrašnjeg i vanjskog sistema osiguranja kvaliteta u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja. Ti postupci i procedure uključuju, pored ostalog, semestralne evaluacije nastave, periodičnu evaluaciju studijskog programa, upravljanje informacijama o studijskim programima u svrhu poboljšanja njegovog kvaliteta, uključivanje svih relevantnih aktera zainteresiranih za kvalitet studijskih programa u procese revizije (nastavno osoblje, studenti, poslodavci i dr.), informiranje javnosti o različitim aspektima studijskog programa, ulaganje u ljudske i materijalne resurse za izvođenje programa, poticanje međunarodne mobilnosti studenata i nastavnog osoblja, periodičnu akreditaciju studijskog programa i dr.

Tabela 2: Predmeti na studijskom programu islamska vjeronauka i religijska pedagogija

	I SEMESTAR	Šifra	Sati	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
			22		30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) I	INKI 2101	1+1+1		5
2.	Terminologija tefsira	INTE 2101	2+0+1		5
3.	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>)	INAK 2101	2+0+1		5
4.	Uvod u šerijatsko pravo	INFI 2107	2+1+1		5
5.	Uvod u metodologiju istraživanja	INOP 2101	2+1+1		5
6.	Arapski jezik za pedagoge I	INAR 2101	2+2+1		5
	II SEMESTAR		21		30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) II	INKI 2102	1+1+1		5
2.	Terminologija hadisa	INHA 2101	2+0+1		5
3.	Teme Kur'ana	INTE 2108	2+1+1		5
4.	Uvod u psihologiju	INRP 2102	2+1+1		5
5.	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira)	INHA 2105	2+0+1		5
6.	Arapski jezik za pedagoge II	INAR 2102	2+1+1		5
	III SEMESTAR		24	2	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) III	INKI 2203	2+0+1		4
2.	Kur'anska kazivanja	INTE 2209	2+0+1		5
3.	Islamsko obredoslovlje (Ibadat)	INFI 2208	3+0+1		5
4.	Pedagogija	INRP 2201	2+1+1		5
5.	Razvojna psihologija	INRP 2206	2+0+1	2	5
6.	Arapski jezik za pedagoge III	INAR 2203	2+1+1		4
7.	Engleski jezik	INOP2106	1+1+1		2
	IV SEMESTAR		24		30
1.	Odgojne teme u Kur'anu	INTE 2217	2+0+1		4
2.	Savremene fikhske teme	INFI 2209	2+1+1		5
3.	Uvod u studije islamske civilizacije	INIC 2201	2+0+1		4
4.	Teološka antropologija	INAK 2210	2+0+1		5
5.	Engleski jezik za pedagoge	INOP 2202	2+1+1		4
6.	Arapski jezik za pedagoge IV	INAR 2204	2+1+1		4
7.	Bosanski jezik i književnost u odgoju i obrazovanju	INOP 2207	2+0+1		4
	V SEMESTAR		24	2	30
1.	Filozofija moralnog odgoja: islamska perspektiva	INIF 2319	2+0+1		4
2.	Šerijatsko personalno pravo	INFI 2304	2+1+1		5
3.	Historija islamske civilizacije do 1700.	INIC 2302	2+1+1		5
4.	Sunnetska ishodišta odgoja	INHA 2315	2+0+1		4
5.	Religijska pedagogija – ENG.	INRP 2307	2+0+1		5
6.	Didaktika	INRP 2308	2+1+1	1	4
7.	Učenje i podučavanje u	INRP 2309	2+0+1	1	3

	predškolskom odgoju				
	VI SEMESTAR		20	4	30
1.	Tematski hadis	INHA 2307	2+0+1		5
2.	Bosanska kulturna historija	INIC 2306	2+1+1		5
3.	Oblikovanje kreativnog predškolskog kurikuluma	INRP 2335	2+0+1	2	5
4.	Historija islamske civilizacije nakon 1700.	INIC 2303	2+1+1		5
5.	Metodika vjerske nastave I	INRP 2303	2+0+1		5
6.	Porodični odgoj	INRP 2310	2+0+1	2	5
	VII SEMESTAR		20	8	30
1.	Uvod u studij religije	INAK 2402	3+0+1		5
2.	Psihologija religioznosti – ENG.	INRP 2411	2+1+1		5
3.	Socijalna pedagogija i inkluzivno obrazovanje	INRP 2436	2+0+1	2	5
4.	Metodika vjerske nastave II	INRP 2404	2+0+1		5
5.	Praktikum Metodike vjerske nastave I	INRP 2417	1+0+3	6	6
6.	Religija i društvo u islamskoj filozofiji	INIF 2417	2+0+1		4
	VIII SEMESTAR		22	10	30
1.	Metodika religijskog odgoja	INRP 2413	2+1+1	3	5
2.	Muslimanski doprinos civilizaciji	INIC 2407	2+1+1		4
3.	Psihologija obrazovanja	INRP 2414	2+1+1	2	4
4.	Religijski odgoj i okultna kultura	INRP 2415	2+0+1		4
5.	Praktikum Metodike vjerske nastave II	INRP 2418	1+0+3	5	5
6.	Izborni predmet	IN 04 __	2+0+1		4
7.	Izborni predmet	IN 04 __	2+0+1		4

	IZBORNI PREDMETI	ŠIFRA	SATI	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
1.	Pregled ranog muslimanskog mišljenja	INAK 0411	2+0+1		5
2.	Pregled učenja tesavvufa	INAK 0412	2+0+1		5
3.	Savremeni religijski pokreti	INAK 0413	2+0+1		5
4.	Konverzacija na arapskom jeziku	INAR 0408	2+0+1		5
5.	Religija i pravo	INFI 0410	2+0+1		5
6.	Hadiski tekstovi	INHA 0408	2+0+1		5
7.	Metodologija pronalaženja i evaluacije hadisa	INHA 0409	2+0+1		5
8.	Normativni hadisi	INHA 0410	2+0+1		5
9.	Pedagoško djelovanje Muhammeda, a.s.	INHA 0411	2+0+1		5

10.	Tradicijske odgojne teme	INHA 0412	2+0+1		5
11.	Historija Osmanske države	INIC 0408	2+0+1		5
12.	Islamska kultura na Balkanu – ENG.	INIC 0409	2+0+1		5
13.	Islamske institucije	INIC 0410	2+0+1		5
14.	Studije genocida	INIC 0411	2+0+1		5
15.	Filozofija kulture	INIF 0409	2+0+1		5
16.	Kiraet V	INKI 0405	2+0+1		5
17.	Islamske teme na engleskom jeziku	INOP 0408	2+0+1		5
18.	Kroskulturalni menadžment	INOP 0416	2+0+1		5
19.	Domski odgoj	INRP 0419	2+0+1		5
20.	Edukometrija	INRP 0420	2+0+1		5
21.	Pedagoška komunikologija	INRP 0421	2+0+1		5
22.	Socijalna psihologija	INRP 0422	2+0+1		5
23.	Školska pedagogija	INRP 0423	2+0+1		5
24.	Historija kur'anskoga teksta	INTE 0411	2+0+1		5
25.	Povijest tumačenja Kur'ana u BiH	INTE 0412	2+0+1		5
26.	Tematski tefsir II	INTE 0413	2+0+1		5
27.	Predmeti sa drugih studijskih programa				
28.	Predmeti sa drugih fakulteta/univerziteta po odluci Komisije za priznavanje i Vijeća				

STUDIJSKI PROGRAM ZA IMAME, HATIBE I MUALLIME

Studijski program za imame, hatibe i muallime (180 ECTS bodova) počiva na uvjerenju da su imam i njegova lokalna zajednica (džemat) temeljno obilježje organizacije Islamske zajednice u BiH i neupitna jezgra njene ukupne organizacione strukture. Ciljevi studija su: a) Osigurati cjelovito vjersko, intelektualno, moralno, društveno i kulturno obrazovanje i odgoj budućih imama, hatiba i muallima; b) Osporobiti ih za primjenu stečenih znanja u konkretnim životnim okolnostima; i c) Stjecanje znanja i sposobnosti kojim bi se doprinijelo da imami, hatibi, muallimi i muallime budu vode i uzori u svojim zajednicama, ali i izvan njih. Studij zadržava svoju naučno-humanističku narav, ali je više strukovni nego akademski, usmjeren na savladavanje primjenjenih znanja i vještina, senzibilan za praktične vjerske, duhovne, kulturne i društvene potrebe vjernika i Islamske zajednice, te za njihove bosanskohercegovačke i evropske posebnosti. Dakle, studij je zasnovan na binarnom modelu s fokusom na primjenjena znanja i, kao takav, neposredno odgovara na zahtjeve struke, a ne nauke; razvija prije svega funkcionalna znanja, vještine te opšte i profesionalne, prije svega generičke, kompetencije. Na studiju se posebna pažnja posvećuje izučavanju fundamentalnih mjerodavnih tekstova, tradicionalnih i savremenih, iz područja hanefijskog fikha, maturidijskog akaida, tefsira i hadisa. Studij traje šest semestara. Kurs arapskog jezika za brukoše u septembru prije početka nastave na I godini studija i studijske posjete Memorijalnom centru Potočari, Hercegovini i Bosanskoj Krajini sastavni su dio nastavnog plana ovog studija.

Ovaj Studij ospozobljava studente i studentice za službe:

- (a) vršenje službe Imama u džemata Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i priznatih islamskih zajednica Bošnjaka u inozemstvu i
- (b) službe u različitim obrazovnim, kulturnim, i društvenim djelatnostima koje podrazumijeva humanističko obrazovanje.

Uslov za upis: završena medresa (priznata od) Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.

Obrazovna kvalifikacija koja se stiče završetkom studijskog programa je Baccalaureus/Baccalaurea imameta, hatabeta i ta'lima i pripada nivou 6 KOBiH.

Ishodi učenja

Na kraju studijskog programa za obrazovanje imama, hatiba i muallima student će moći: 1) razumijevati i koristiti temeljnu terminologiju iz islamskih nauka; 2) izložiti različita razumijevanja osnovnih izvora islama, posebno iz perspektive hanefijsko-maturidijske tradicije i adekvatno ih prezentirati u džematu-zajednici; 3) izložiti različita stajališta o glavnim temama iz područja tefsira, hadisa, akaida, fikha, uporednih religija, islamske etike, religijske pedagogije, religijske psihologije i studija islamske civilizacije; 4) predočiti glavne informacije o formi, sadržaju i glavnim temama Kur'ana uz interpretiranje stručne tefsirske terminologije,

tefsirskih pravila i povjesnog razvoja tefsira; 5) interpretirati i primijeniti tedžvidska pravila učenja Kur'ana uz adabe i kompariranje različitih kiraeta, demonstrirati učenje Kur'ana napamet (hifz) u obimu 50 stranica i pravilnom učenju Kur'ana samostalno poučavati druge; 6) razumijevati i koristiti temeljnu hadisku terminologiju, objektivno sagledavati osebujnu ličnost Božijeg Poslanika, s.a.v.s., i najznačajnije događaje iz njegovog uzornog života i razumijevati, iskazivati i dosljedno primjenjivati njegov uzorni život; 7) objasniti temelje i stubove religije islama, te tumačiti temeljna teološko-epistemološka i antropološka pitanja u imamskom pozivu na razini džemata; 8) dovesti u vezu razvoj islamske pravne nauke i prakse sa historijskim i društvenim promjenama, objasniti ulogu primarnih izvora, Kur'ana i sunneta, i sredstava idžtihada u islamskoj pravnoj teoriji, prakticirati hanefijske obredoslovne norme u obavljanju dužnosti imama i kontekstualno tumačiti islamske pravne, etičke i religijske norme o braku, porodici, nasljeđivanju i vakufu, kao i principe islamskog stvarnog i obligacionog prava s obzirom na islamsku pravnu teoriju i pozitivnopravni okvir države Bosne i Hercegovine; 9) interpretirati etičke pojmove i moralne teme, predstaviti osnovne ideje klasičnog i savremennog muslimanskog etičkog mišljenja, te kritički i odgovorno sagledavati kur'anske moralne planove; 10) predstaviti najznačajnije događaje, institucije i ličnosti iz povijesti islama; 11) kritički valorizirati cjelovitost, bogatstvo i polifoničnost bosanske kulture kroz historiju; moći opisati i interpretirati značajne historijske događaje, pitanja i razdoblja bosanske kulturne historije od najstarijih vremena do okončanja agresije 1995; 12) interpretirati i primijeniti temeljna doktrinarna, etička i socijalna učenja islama; 13) primijeniti osnovne pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke spoznaje i izvoditi kreativnu savremenu mektepsku nastavu; 14) izvršavati imamske i hatipske poslove; 15) analizirati vlastitu religioznost, kontekstualizirati teološka učenja i prepoznavati savremene oblike religijskog života; razviti kvalitetnu komunikaciju s drugima, raditi u timovima te prihvati druge i drugačije; 16) samostalno i odgovorno islamski djelovati i razvijati religijski život u džematu-zajednici; 17) razumijevati tekstove i rasprave na arapskom jeziku, te voditi svakodnevnu komunikaciju uz artikulisanje stavova i mišljenja na arapskom jeziku (na srednjem nivou/B); 18) koristiti različite medije i teološku literaturu na engleskom jeziku u svrhu istraživanja, te uz pomoć općeg i teološkog vokabulara (na srednjem nivou/B) prezentirati i diskutirati različite islamske teme; 19) jezički, sadržajno i metodološki korektno pisati stručne tekstove.

Plan osiguranja kvaliteta studijskog programa

Kvalitet studijskog programa osigurava se provođenjem postupaka i procedura unutrašnjeg i vanjskog sistema osiguranja kvaliteta u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja. Ti postupci i procedure uključuju, pored ostalog, semestralne evaluacije nastave, periodičnu evaluaciju studijskog programa, upravljanje informacijama o studijskim programima u svrhu poboljšanja njegovog kvaliteta, uključivanje svih relevantnih aktera zainteresiranih za kvalitet studijskih programa u procese revizije (nastavno osoblje, studenti, poslodavci i dr.), informiranje javnosti o različitim aspektima studijskog programa, ulaganje u ljudske i materijalne resurse za izvođenje programa, poticanje međunarodne mobilnosti studenata i nastavnog osoblja, periodičnu akreditaciju studijskog programa i dr.

Tabela 3: Predmeti na studijskom programu za imame, hatibe i muallime

	I SEMESTAR	ŠIFRA	SATI	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
			20		30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) I	INKI 3101	1+1+1		5
2.	Uvod u tefsir	INTE 3106	2+0+1		5
3.	Uvod u osnove islamskog vjerovanja	INAK 3101	2+0+1		5
4.	Uvod u šerijatsko pravo	INFI 3107	2+0+1		5
5.	Uvod u metodologiju istraživanja	INOP 3101	2+1+1		5
6.	Arapski jezik I	INAR 3105	2+2+1		5
	II SEMESTAR		21		30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) II	INKI 3102	1+1+1		4
2.	Terminologija hadisa	INHA 3101	2+0+1		4
3.	Tematski tefsir I	INTE 3107	2+0+1		4
4.	Uvod u izučavanje kelama	INAK 3108	2+1+1		5
5.	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira)	INHA 3105	2+0+1		4
6.	Arapski jezik II	INAR 3106	2+2+1		4
7.	Imamsko-mualimska praksa I	INIM 3104	0+0+1		5
	III SEMESTAR		23	3	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) III	INKI 3203	2+0+1		4
2.	Dimenzije sunneta	INHA 3202	2+0+1		4
3.	Islamsko obredoslovje (Ibadat) I	INFI 3202	2+0+1		4
4.	Pedagogija	INRP 3201	2+1+1		4
5.	Ahlak	INIF 3207	2+0+1		4
6.	Arapski jezik III	INAR 3207	2+2+1		4
7.	Engleski jezik	INOP 3206	1+1+1		2
8.	Imam i društvo (praktikum)	INIM 3208	1+1+1	3	4
	IV SEMESTAR		22	2	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) IV	INKI 3204	2+1+1		4
2.	Islamsko obredoslovje (Ibadat) II	INFI 3203	2+0+1		4
3.	Uvod u studije islamske civilizacije	INIC 3201	2+0+1		4
4.	Imamet	INIM 3201	2+0+1	2	4
5.	Uvod u psihologiju	INRP 3202	2+1+1		5
6.	Engleski jezik za imame (ili neki drugi evropski jezik)	INOP 3202	2+1+1		4
7.	Imamsko-mualimska praksa II	INIM 3205	0+0+1		5
	V SEMESTAR		23	6	30
1.	Savremene akaidske teme	INAK 3309	2+0+1		4
2.	Šerijatsko personalno pravo	INFI 3304	2+1+1		5
3.	Historija islamske civilizacije do 1700.	INIC 3302	2+1+1		5
4.	Hatabet i vaz	INIM 3302	2+0+1	2	4
5.	Didaktika s metodikom vjerske nastave I	INRP 3334	2+0+1	2	4
6.	Menadžment neprofitnih organizacija	INIM 3309	2+0+1	2	4
7.	Izborni predmet	IN_04_	2+0+1		4

	VI SEMESTAR		22	9	30
1.	Šerijatsko građansko i vakufsko pravo	INFI 3305	2+0+1		4
2.	Historija BiH i institucije IZ u BiH	INIC 3304	2+1+1		5
3.	Islamska misija (Da'va)	INIM 3303	2+1+1	2	4
4.	Historija islamske civilizacije nakon 1700.	INIC 3303	2+1+1		4
5.	Judaizam i kršćanstvo	INAK 3306	2+0+1		4
6.	Metodika vjerske nastave II	INRP 3304	2+0+1	2	4
7.	Imamsko-muallimska praksa III	INIM 3306	0+0+1	5	5

	IZBORNI PREDMETI	ŠIFRA	SATI	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
1.	Pregled ranog muslimanskog mišljenja	INAK 0411	2+0+1		5
2.	Pregled učenja tesavvufa	INAK 0412	2+0+1		5
3.	Savremeni religijski pokreti	INAK 0413	2+0+1		5
4.	Konverzacija na arapskom jeziku	INAR 0408	2+0+1		5
5.	Religija i pravo	INFI 0410	2+0+1		5
6.	Hadiski tekstovi	INHA 0408	2+0+1		5
7.	Metodologija pronalaženja i evaluacije hadisa	INHA 0409	2+0+1		5
8.	Normativni hadisi	INHA 0410	2+0+1		5
9.	Pedagoško djelovanje Muhammeda, a.s.	INHA 0411	2+0+1		5
10.	Tradicijske odgojne teme	INHA 0412	2+0+1		5
11.	Historija Osmanske države	INIC 0408	2+0+1		5
12.	Islamska kultura na Balkanu – ENG.	INIC 0409	2+0+1		5
13.	Islamske institucije	INIC 0410	2+0+1		5
14.	Studije genocida	INIC 0411	2+0+1		5
15.	Filozofija kulture	INIF 0409	2+0+1		5
16.	Kiraet V	INKI 0405	2+0+1		5
17.	Islamske teme na engleskom jeziku	INOP 0408	2+0+1		5
18.	Kroskulturalni menadžment	INOP 0416	2+0+1		5
19.	Domski odgoj	INRP 0419	2+0+1		5
20.	Edukometrija	INRP 0420	2+0+1		5
21.	Pedagoška komunikologija	INRP 0421	2+0+1		5
22.	Socijalna psihologija	INRP 0422	2+0+1		5
23.	Školska pedagogija	INRP 0423	2+0+1		5
24.	Historija kur'anskoga teksta	INTE 0411	2+0+1		5
25.	Povijest tumačenja Kur'ana u BiH	INTE 0412	2+0+1		5
26.	Tematski tefsir II	INTE 0413	2+0+1		5
27.	Predmeti sa drugih studijskih programa				
28.	Predmeti sa drugih fakulteta/univerziteta po odluci Komisije za priznavanje i Vijeća				

OBAVEZNI SEMINARSKI RADOVI PO OBLASTIMA
za generaciju 2025/26. I ciklusa studija

1. KATEDRA ZA KIRAET (UČENJE KUR'ANA): Ne rade se seminarski

2. KATEDRA ZA TEFSIR (TUMAČENJE KUR'ANA)

Teologija: 1) Historija i metodologija tefsira, 2) Rječnik Kur'ana

Islamska vjeronomaka: Odgojne teme u Kur'anu

Imami: Tematski tefsir I

3. KATEDRA ZA FILOLOGIJU KUR'ANA: Ne rade se seminarski na ovoj katedri

4. KATEDRA ZA HADIS (POSLANIČKU TRADICIJU)

Teologija: 1) Dimenzije sunneta, 2) Hermeneutika hadisa

Islamska vjeronomaka: 1) Životopis Muhammeda, s.a.v.s. (*Sira*), 2) Sunnetska ishodišta odgoja

Imami: Imamet

5. KATEDRA ZA AKAID (ISLAMSKU DOGMATIKU), TESAVVUF I UPOREDNE RELIGIJE

Teološki odsjek: 1) Rane škole kelama, 2) Osnovi učenja judaizma i kršćanstva

Islamska vjeronomaka: 1) Teološka antropologija, 2) Religijski odgoj i okultna kultura

Imami: 1) Savremene akaidske teme, 2) Judaizam i kršćanstvo

6. KATEDRA ZA FIKH (ŠERIJATSKO PRAVO)

Teologija: 1) Historija šerijatskog prava, 2) Šerijatsko personalno pravo, 3) Metodologija šerijatskog prava (Usuli fikh)

Islamska vjeronomaka: Savremene fikhske teme

Imami: Uvod u šerijatsko pravo

7. KATEDRA ZA ISLAMSKU FILOZOFIJU

Teologija: Klasična islamska filozofija

Islamska vjeronomaka: Filozofija moralnog odgoja

Imami: Ahlak

8. KATEDRA ZA ISLAMSKU CIVILIZACIJU

Teologija: 1) Historija BiH i institucije IZ u BiH, 2) Historija IKC do 1700., 3) Studije genocida

Islamska vjeronomaka: 1) Bosanska kulturna historija, 2) Studije genocida

9. KATEDRA ZA RELIGIJSKU PEDAGOGIJU I RELIGIJSKU PSIHOLOGIJU

Islamska vjeronomaka: 1) Psihologija religioznosti, 2)-Socijalnoj pedagogiji, 3) Psihologija obrazovanja, 4) Religijska pedagogija

Studijski program islamske teologije - NPP 2024/2025.

1. SEMESTAR
Historija šerijatskog prava
2. SEMESTAR
Historija i metodologija tefsira
3. SEMESTAR
Dimenzije Sunneta
4. SEMESTAR
Rane škole kelama
5. SEMESTAR
Šerijatsko personalno pravo
Historija islamske civilizacije do 1700.
6. SEMESTAR
Historija BiH i institucije IZ u BiH
7. SEMESTAR
Osnovi učenja judaizma i kršćanstva
Klasična islamska filozofija
8. SEMESTAR
Rječnik Kur'ana
Hermeneutika hadisa
Metodologija šerijatskog prava (Usuli fikh)

IZBORNI PREDMETI
Studije genocida

Studijski program za imame, hatibe i muallime - NPP 2024/2025.

1. SEMESTAR
Uvod u šerijatsko pravo
2. SEMESTAR
Tematski tefsir I
3. SEMESTAR
Ahlak
4. SEMESTAR
Imamet
5. SEMESTAR
Savremene akaidske teme
6. SEMESTAR
Judaizam i kršćanstvo

Studijski program islamske vjerouuke i religijske pedagogije - NPP 2024/25.

1. SEMESTAR
2. SEMESTAR
Životopis Muhammeda, a.s. (Sira)
3. SEMESTAR
4. SEMESTAR
Odgojne teme u Kur'anu
Savremene fikhske teme
Teološka antropologija
5. SEMESTAR
Filozofija moralnog odgoja
Religijska pedagogija
Sunnetska ishodišta odgoja
6. SEMESTAR
Bosanska kulturna historija
7. SEMESTAR
Psihologija religioznosti
Socijalna pedagogija
8. SEMESTAR
Psihologija obrazovanja
Religijski odgoj i okultna kultura

IZBORNİ PREDMETI
Studije genocida

MASTER ISLAMSKIH STUDIJA

Master islamskih studija uvodi studente i studentice u samostalno i kritičko promišljanje brojnih izazova koje moderna civilizacija postavlja pred religiju i religijske nauke i *vice versa*. Istovremeno, program otvara studente i studentice za veliki broj krupnih tema vezanih za živo i konkretno razumijevanje i odgovorno življenje islama u današnjem svijetu, kao što su pitanja religije i nacije, religije i politike, religije i države, religije i religijskoga zakona u pluralnim i složenim građanskim društvima, pitanje religijskih manjina, religije i ljudskih prava, radne etike i ekonomskoga poslovanja, genetičkoga odnosno političkoga inžinjeringu, itd. Program im još nastoji omogućiti da pomoći najnovijih postignuća iz oblasti moderne psihologije i pedagogije svoje spoznaje i istraživačke rezultate lakše i efikasnije prenesu današnjim generacijama mladih ljudi duboko promijenjenog duhovnog i vjerskoga senzibiliteta i da se na taj način uspješnije uključe u procese osavremenjivanja islamskih i uopće odgojno-obrazovnih institucija. Nadalje, program teži ospozobiti studente i studentice za kompetentni dijalog s osobama različitih ideoloških, religijskih i kulturnih tradicija i, napokon, uvesti ih u najnovija znanstvena istraživanja i relevantnu literaturu u području savremenih islamskih studija te pripremiti ih za naučno-istraživački rad.

Ovaj studij ospozobljava studente za vršenje vjerskih i odgojnoobrazovnih službi u:

- (a) organizacionim jedinicama i ustanovama Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i priznatih islamskih zajednica Bošnjaka u inozemstvu (Imam, Muallima, Profesor predmeta islamskog područja u medresi (Muderris), Univerzitetski asistent islamskih nauka (mu'id); Odgajatelj u učeničkim i studentskim domovima Islamske zajednice, uz polaganje razlike pedagoško-psiholoških i didaktičko-metodičkih predmeta);
- (b) javnim i privatnim odgojnoobrazovnim ustanovama predškolskog, osnovnoškolskog i srednješkolskog nivoa (Nastavnik/Profesor islamske vjeronauke, uz polaganje razlike pedagoško-psiholoških i didaktičko-metodičkih predmeta);
- (c) različitim kulturnim, obrazovnim i društvenim djelatnostima koje podrazumijevaju humanističko obrazovanje.

Uslov za zapošljavanje u zanimanjima pod (a) jesu prethodno završena medresa (priznata od) Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i prvi ciklus studija iz islamske teologije, a u zanimanju pod (b) prethodno završen prvi ciklus studija iz islamske vjeronauke (i religijske pedagogije).

Obrazovna kvalifikacija koja se stiče završetkom studijskog programa je Magistar/Magistra islamskih studija, pripada nivou 7 KOBiH, a može se, s obzirom na izborne predmete i temu završnog rada, steći u sljedećim naučnim granama:

- Magistar/Magistra islamskih studija - grana: Učenje Kur'ana (kiraet),
- Magistar/Magistra islamskih studija - grana: Tumačenje Kur'ana (tefsir),
- Magistar/Magistra islamskih studija - grana: Filologija Kur'ana,

- Magistar/Magistra islamskih studija - grana: Poslanička tradicija (hadis),
- Magistar/Magistra islamskih studija - grana: Islamska dogmatika (akaid) i uporedne religije),
- Magistar/Magistra islamskih studija - grana: Šerijatsko pravo (fikh),
- Magistar/Magistra islamskih studija - grana: Islamska civilizacija,
- Magistar/Magistra islamskih studija - grana: Islamska filozofija (felsefa, hikma i irfan) i
- Magistar/Magistra islamskih studija - grana: Religijska pedagogija (terbija).

Uvjet za upis na master islamskih studija je završen četverogodišnji studij (240 ECTS bodova) islamske teologije ili religijske pedagogije Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu ili ekvivalent koji se dokazuje rješenjem o ekvivalenciji. Ukoliko je kandidat završio studij islamske teologije ili ekvivalent, a zvanje magistra želi steći u oblasti religijske pedagogije, obavezan je polagati razliku ispita iz pedagoško-psihološke grupe predmeta do početka prvog ispitnog roka. Ukoliko je kandidat završio studij religijske pedagogije ili ekvivalent, a zvanje magistra želi steći u oblasti islamske teologije, obavezan je polagati razliku ispita iz fundamentalnih islamskih disciplina do početka prvog ispitnog roka. Studij mogu upisati i svršenici BA islamske teologije, BA imameta i srodnih studija u strajanju od 180 ECTS bodova uz polaganje razlikovnog studija u trajanju od 60 ECTS. Spisak predmeta razlikovnog studija za svakog studenta utvrđuje Vijeće Fakulteta na prijedlog Komisije za ekvivalenciju i priznavanje ispita. Ispiti iz razlikovnog studija se polažu po važećim silabusima uz potrebne instrukcije sa nastavnicima i saradnicima prije početka slušanja predmeta iz mastera islamskih studija. U godinu u kojoj se sluša nastava moguće je prenijeti najviše dva predmeta ili 12 ECTS bodova.

Ishodi učenja

Na kraju mastera u islamskim studijama studenti i studentice će moći: 1) razumijevati izazove koje savremena civilizacija postavlja pred religiju i religijske znanosti; 2) identificirati i kritički propitivati glavne teme koje se odnose na odgovorno razumijevanje i življene islama u današnjem svijetu; 3) svoje spoznaje i istraživačke rezultate prenijeti savremenom čovjeku, posebno mladima i uključiti se u procese osavremenjivanja islamskih i uopće odgojno-obrazovnih institucija; 4) samostalno valorizirati kur'anske i tefsirske sadržaje kroz analizu njihovih ključnih termina, tema i pitanja; 5) objasniti različite percepcije sunneta i njegove normativnosti kroz povijest muslimanskog mišljenja; 6) izraziti osobni stav o autoritativnosti i normativnosti sunneta, na osnovu sunnetskih instrukcija razviti kvalitetnu komunikaciju s osobama istih, ali i različitih identiteta te primijeniti osnovne principe za uspješan rad sa socijalno osjetljivim i marginaliziranim kategorijama društva i osobama s poteškoćama u razvoju; 7) posredovati u kreiranju jedne nove duhovne paradigme utemeljene na izvorima islama te participirati u dijalogu s brojnim institucionalnim ali i teorijskim kritikama religije kao takve; 8) samostalno i u timu provoditi istraživanja o savremenim fikhskim temama, pokazujući naročitu osjetljivost spram etičkih i pravnih dilema u savremenom bosanskohercegovačkom društvu i širem evropskom kontekstu; 9) steći uvid u glavne arhive i biblioteke za proučavanje historije muslimanskih naroda i društava; biti osposobljen za istraživanje na polju historije i etnografije muslimanskih naroda; 10) kritički analizirati savremene islamske pokrete, 11) artikulirati kompleksnost pitanja koja nameće muslimansko prisustvo u Evropi; 12) interpretirati etičke pojmove i moralne teme, predstaviti osnovne ideje klasičnog i savremennog muslimanskog etičkog mišljenja, te kritički i odgovorno sagledavati

kur'anske moralne planove; 13) samostalno planirati, programirati i izvoditi religijski odgoj i kreativnu savremenu vjersku nastavu svih dobnih skupina primjenjujući temeljne pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke spoznaje; 14) jezički, sadržajno i metodološki korektno pisati stručne i istraživačke rade; 15) samostalno i odgovorno islamski djelovati i razvijati religijski život u savremenom društvu; 16) kritički analizirati vlastitu religioznost, artikulirati religijska i teološka životna pitanja te oblikovati otvorene religijske vizije; 17) oblikovati pedagoške i socijalne grupe kao zajednice produbljenih i raznovrsnih međusobnih odnosa te grupnu dinamiku na temelju heterogene socijalizacije; 18) razviti kvalitetnu komunikaciju s osobama različitih ideoloških, religijskih i kulturnih tradicija, raditi u timovima te prihvati druge i drugačije; 19) kritički valorizirati pitanja kulture, društvene integracije i prevencije radikalizacije, političke sisteme i odnos države, prava i religije u zapadnim zemljama; 20) sudjelovati u timskom radu i upravljati konfliktima; 21) Pokazati sposobnost razumijevanja i komuniciranja na dva strana jezika (arapski i engleski) na naprednom nivou; 22) Klasificirati i komparirati kur'anske kiraete i interpretirati njihove različite aspekte; interpretirati principe kur'anskog pravopisa i komparirati aktuelna mushafska izdanja; 23) obavljati različite kulturne, obrazovne i društvene djelatnosti koje podrazumijevaju humanističko obrazovanje.

Plan osiguranja kvaliteta studijskog programa

Kvalitet studijskog programa osigurava se provođenjem postupaka i procedura unutrašnjeg i vanjskog sistema osiguranja kvaliteta u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja. Ti postupci i procedure uključuju, pored ostalog, semestralne evaluacije nastave, periodičnu evaluaciju studijskog programa, upravljanje informacijama o studijskim programima u svrhu poboljšanja njegovog kvaliteta, uključivanje svih relevantnih aktera zainteresiranih za kvalitet studijskih programa u procese revizije (nastavno osoblje, studenti, poslodavci i dr.), informiranje javnosti o različitim aspektima studijskog programa, ulaganje u ljudske i materijalne resurse za izvođenje programa, poticanje međunarodne mobilnosti studenata i nastavnog osoblja, periodičnu akreditaciju studijskog programa i dr.

Struktura studija

Na prvom semestru jedan predmet je obvezni (Metodi istraživanja). Svi ostali predmeti su izborne-obavezni. Student od ponuđenih devet izborne-obaveznih predmeta bira pet predmeta, među kojima je i predmet iz uže oblasti u kojoj će magistrirati. U drugom semestru student bira još jedan predmet iz uže naučne oblasti te jedan predmet iz grupe ostalih izbornih predmeta.

Tabela 4: Pregled predmeta na studijskom programu Master islamskih studija

	I SEMESTAR	ŠIFRA	SATI 20	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno) 30
1.	Metodi istraživanja	INOP 0503	2+1+2		5
2.	Izborne-obavezni predmet iz uže oblasti				
3.	Izborne-obavezni predmet				
4.	Izborne-obavezni predmet				
5.	Izborne-obavezni predmet				
6.	Izborne-obavezni predmet				
	II SEMESTAR				ECTS 30
1.	Izborni predmet iz uže oblasti		2+0+1		5
2.	Izborni predmet iz grupe ostalih predmeta		2+0+1		5
3.	Magistarski rad		-		20
	IZBORNO-OBAVEZNI PREDMETI				
1.	Kur'anski pravopis	INKI 0506	2+0+1		5
2.	Savremene tefsirske teme	INTE 0514	2+0+1		5
3.	Savremene hadiske studije	INHA 0513	2+0+1		5
4.	Islam i savremeni svijet	INAK 0514	2+0+1		5
5.	Savremene fikhske studije	INFI 0511	2+0+1		5
6.	Islam u Evropi – ENG.	INIC 0512	2+0+1		5
7.	Kreativnost u vjerskoj nastavi	INRP 0525	2+0+1	3	5
8.	Islam i savremeno mišljenje	INIF 0510	2+0+1		5
9.	Lingvistička analiza 30. džuza Kur'ana Časnog	INAR 0512	2+0+1		5
	IZBORNİ PREDMETI IZ UŽIH OBLASTI				
1.	Izabrane kiraetske teme	INKI 0507	2+0+1		5
2.	Principi tumačenja Kur'ana (<i>Usulut-tefsir</i>)	INTE 0518	2+0+1		5
3.	Tradicijska komunikologija	INHA 0514	2+0+1		5
4.	Muslimanske rasprave o zlu u svijetu i izvorima morala	INAK 0515	2+0+1		5
5.	Savremene fikhske studije u bh. kontekstu	INFI 0512	2+0+1		5

6.	Istraživanja u islamskoj civilizaciji	INIC 0513	2+0+1		5
7.	Izrada kurikuluma i udžbenika u vjerskoj nastavi	INRP 0527	2+0+1	1	5
8.	Filozofija religije i pitanja islamskog vjerovanja	INIF 0511	2+0+1		5
9.	Arapski jezik u savremenim islamskim studijama	INAR 0513	1+0+2		5
	OSTALI IZBORNI PREDMETI				
1.	Akademsko pisanje	INOP 0504	2+0+1		5
2.	Akcijsko istraživanje	INRP 0526	2+0+1	1	5
3.	Kvalitativna metodologija	INRP 0528	2+0+1	1	5
4.	Metodologija empirijskih istraživanja	INOP 0505	2+0+1	1	5
5.	Šerijat i temeljna ljudska prava	INFI 0513	2+0+1		5
6.	Religija i pojedinac u vremenu postmoderne	INRP 0529	2+0+1	1	5
7.	Savremena pitanja religijskog odgoja	INRP 0538	2+0+1	1	5
8.	Inkluzija osoba s posebnim potrebama i religijski odgoj	INRP 0516	2+0+1		5
9.	Predmeti sa drugih programa, fakulteta ili univerziteta po odluci Komisije za priznavanje i Vijeća				

VAŽNI DOKUMENTI

1. Zakon o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo (posebno dijelovi V, VI i VIII)
<https://fin.unsa.ba/wp-content/uploads/2023/07/ZVO-22.pdf>
2. Statut Univerziteta u Sarajevu
<https://fin.unsa.ba/wp-content/uploads/2023/08/Statut-Univerziteta-u-Sarajevu.pdf>
3. Pravila studiranja za prvi, drugi ciklus studija, integrirani, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu
<https://unsa.ba/o-univerzitetu/propisi/pravila-studiranja-za-prvi-drugi-ciklus-studija-integrirani-strucni-i>
4. Pravilnik o mobilnosti Univerziteta u Sarajevu
<https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/2024-01/Pravilnik%20o%20mobilnosti%202023.pdf>
5. Etički kodeks Univerziteta u Sarajevu
<https://unsa.ba/sites/default/files/dodatak/2017-10/EK12.pdf>
6. Pravila Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu
<https://fin.unsa.ba/wp-content/uploads/2023/07/PRAVILA-FIN-.pdf>
7. Nastavni planovi i programi
<https://fin.unsa.ba/prvi-ciklus/>
<https://fin.unsa.ba/drugi-ciklus/>
8. Pravilnik o izradi i odbrani seminarskih radova (esaja) na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu
<https://fin.unsa.ba/wp-content/uploads/2024/09/FIN-Pravilnik-seminarski-radovi-esiji-ZA-WEB.pdf>
9. Odluka o postupku, uvjetima i kriterijima za angažman demonstratora
<https://fin.unsa.ba/wp-content/uploads/2021/04/Odluka-o-postupku-uvjetima-i-kriterijima-za-ang-demonstratora.pdf>
10. Odluka o zabrani pušenja
<https://fin.unsa.ba/wp-content/uploads/2024/01/ODLUKA-O-ZABRANI-PUSENJA.pdf>

INFORMATIČKA PODRŠKA NASTAVNOM PROCESU

Za informatičku podršku nastavi i administraciji Fakultet koristi dvije platforme.

1. E-platforma za podršku nastavi

Internetska podrška nastavi na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu je organizovana pomoću elektronske platforme <https://dl.fin.unsa.ba/login/index.php>. Ova platforma studentima omogućava detaljno informisanje o predmetima, rasporedu časova, nastavnom procesu, preuzimanju nastavnih materijala, ispitnim terminima i svim drugim informacijama bitnim za studij, bez obzira gdje se nalaze. Za korištenje platforme je dovoljno poznavanje osnova rada na računaru i korištenja nekog od internetskih browsera.

Upustvo za E-PLATFORMU

- a) Otvoriti web stranicu koja se nalazi na web adresi: <https://fin.unsa.ba/>
- b) Kliknuti na „E-PLATFORMA“ i upisati username i password kao što je prikazano na slici niže.
- c) Prije početka nastave dužni ste da se prijavite putem E-platforme na sve predmete koje ćete slušati i polagati u akademskoj 2025/26. godini. Ukoliko se ne prijavite na vrijeme nećete moći pristupiti *online* predavanjima i ispitima.

2. eUNSA – Jedinstveni informacioni sistem Univerziteta u Sarajevu

eUNSA podrazumijeva zajednički integrисани resurs podataka koji se organizira na najefektivniji i najefikasniji način u skladu sa osnovama softverskog inžinjeringu, a u svrhu uspješnog izvršavanja zadataka nadležnih obrazovnih vlasti, kao i nadležnih tijela Univerziteta u okviru utvrđenih nadležnosti. Uz pomoć *eUNSA* sistema vodi se evidencija podataka o studentima, zaposlenicima i angažovanim licima, nastavnom procesu i naučno-istraživačkom radu i imovini, te prostornim i materijalno-tehničkim kapacitetima Univerziteta u Sarajevu.

Osnovna funkcija sistema i njegovih modula je informatizacija i automatizacija svih procesa organizacionih jedinica koji se tiču nastave, ispita, ocjenjivanja, evidencije, izdavanja dokumenata, broja i strukture zaposlenika, naučno-istraživačkog rada, te prostornih i materijalno-tehničkih kapaciteta, a na osnovu unesenih podataka svake pojedinačne organizacione jedinice Univerziteta. Također, kroz novi sistem i njegove komponente ubrzan je i poboljšan kvalitet razmjene informacija između Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, Univerziteta u Sarajevu i svih organizacionih jedinica međusobno.

Bitno je još napomenuti da *eUNSA* sistem omogućava prevod podataka i okruženja sistema na bilo koji strani jezik, što olakšava korištenje sistema stranim studentima i gostujućim ili angažovanim predavačima. Također, implementacija jedinstvenog informacionog sistema uključuje kontinuirane aktivnosti koje se odnose na razvoj i unapređenje sistema, a sve sa ciljem unapređenja odgojno-obrazovnog procesa i aktivnosti na Univerzitetu.

eUNSA sistemu možete pristupiti putem linka www.eunsa.ba.

MEĐUNARODNA SARADNJA

Od svog osnivanja Fakultet islamskih nauka je bio aktivan i na planu međunarodne saradnje.

U okviru sklopljenih međunarodnih ugovora o saradnji naše nastavno osoblje i studenti redovno posjećuju različite univerzitete u zemljama muslimanskog svijeta, Evrope i u SAD-u. Posebnu pažnju našim budućim studentima želimo skrenuti na aktuelne programe međuuniverzitetske razmjene osoblja i studenata (Erasmus +, Erasmus Mundus, CEEPUS, Mewlana). Zbog određenih praktičnih prednosti i činjenice da Fakultet ima značajan broj direktno sklopljenih ugovora ove vrste (Univerzitet u Tbingenu, FAU Erlangen-Nurnberg, Paderborn univerzite, Ibrahim Cecen Univerzitet u Agri), po broju ostvarenih razmjena naših studenata trenutno prednjači Erasmus+.

Za sve dodatne informacije o međunarodnoj saradnji i aktivnostima Fakulteta islamskih nauka i Univerziteta u Sarajevu na tom polju te o ustaljenim procedurama u okviru navedenih programa razmjene, studenti mogu posjetiti linkove <https://fin.unsa.ba/o-medjunarodnoj-saradnji/>, odnosno <https://www.unsa.ba/istrazivanje-i-saradnja/medunarodna-saradnja>.

KATEDRE SA NASTAVNIM OSOBLJEM

Katedra za kiraet (učenje Kur'ana)

Dr. hfv. Dževad Šošić, redovni profesor, rukovodilac

Dr. hfv. Abdulaziz Drkić, docent

Mr. hfv. Hamdo Solo, stručni saradnik u nastavi Kiraeta (korepetitor)

Katedra za tefsir (tumačenje Kur'ana)

Dr. Enes Karić, profesor emeritus

Dr. Almir Fatić, redovni profesor, rukovodilac

Dr. hfv. Elmir Mašić, docent

Mr. Muhamed Fazlović, viši asistent

Katedra za filologiju Kur'ana

Dr. Jusuf Ramić, profesor emeritus

Dr. Amrudin Hajrić, redovni profesor

Dr. Amira Trnka-Uzunović, vanredna profesorica, rukovodilac

Dr. Zehra Alispahić, vanredna profesorica

Dr. Amina Bavčić-Arnautović, vanredna profesorica

Mr. Vedad Hurić, viši asistent

Katedra za hadis (Poslaničku tradiciju)

Dr. Zuhdija Hasanović, redovni profesor, rukovodilac

Dr. hfv. Kenan Mušić, vanredni profesor

Dr. Fadilj Maljoki, docent

Mr. Sejid Strika, stručni saradnik za imamsko-muallimsku praksu

Katedra za akaid (islamsku dogmatiku), tesavvuf i uporedne religije

Dr. Rešid Hafizović, profesor emeritus

Dr. Nedžad Grabus, redovni profesor

Dr. dr. Orhan Jašić, vanredni profesor, rukovodilac

Mr. hfv. Davud Efendić, asistent

Katedra za fikh (šerijatsko pravo)

Dr. Mustafa Hasani, redovni profesor

Dr. Enes Ljevaković, vanredni profesor

Dr. Nedim Begović, vanredni profesor

Dr. Senad Ćeman, vanredni profesor, rukovodilac

Mr. hfv. Mubina Suljić Solo, asistentica

Katedra za islamsku filozofiju

Dr. Orhan Bajraktarević, profesor emeritus

Dr. Samedin Kadić, docent, rukovodilac

Mr. Umihana Šošić, asistentica

Katedra za islamsku civilizaciju

Dr. Ahmet Alibašić, redovni profesor

Dr. Asim Zubčević, vanredna profesorica, rukovodilac

Mr. Azra Kulenović, viši asistentica

Katedra za religijsku pedagogiju i religijsku psihologiju

Dr. hfz. Aid Smajić, redovni profesor

Dr. Dina Sijamhodžić-Nadarević, vanredna profesorica, rukovodilac

Mr. Ahmed Čolić, viši asistent

Mr. Mirzeta Brkić, viši asistentica

Mr. Emina Kadić, stručna saradnica za metodičku praksu

ADMINISTRACIJA

Dekanat

Prof. dr. Mustafa Hasani, dekan
dekan.mh@fin.unsa.ba; 033 251 012

Prof. dr. Ahmet Alibašić, prodekan za nastavu
ahmet.alibasic@fin.unsa.ba; 033 251 025

Prof. dr. Zehra Alispahić, prodekanica za naučnoistraživački rad
zehra.alispahic@fin.unsa.ba; 033 251 036

Prof. dr. hfv. Kenan Musić, prodekan za finansije
kenan.music@fin.unsa.ba; 033 251 022

Prof. dr. hfv. Aid Smajić, prodekan za međunarodnu saradnju
aid.smajic@fin.unsa.ba; 033 251 040

Prof. dr. Nedim Begović, prodekan za kvalitet
nedim.begovic@fin.unsa.ba; 033 251 032

Sekretar

Muamer Starhonić, dipl. iur.
muamer.starhonic@fin.unsa.ba; 033 251 013

Biblioteka

Dr. Fatima Žutić, bibliotekarka
biblioteka@fin.unsa.ba; 033 251 031

Studentska služba

Firdevsa Jelovac, rukovodilac
studentska@fin.unsa.ba; firdevsa.jelovac@fin.unsa.ba; 033 251 049

Mujesira Zimić-Gljiva
studentska@fin.unsa.ba; mujesira.zimic-gljiva@fin.unsa.ba; 033 251 043

Stručni saradnici

Mr. Nura Hodžić, stručna saradnica za administrativno-pravne poslove i osiguranje kvaliteta
nura.hodžić@fin.unsa.ba, 033 251 044

Udruženje studenata Fakulteta islamskih nauka

usfin-a@hotmail.com;
<https://www.facebook.com/usfin.sarajevo>

KONTAKT

Fakultet islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu
Ćemerlina 54, 71000 Sarajevo
Tel.: + 387 33 251 000 i 251 011
Email: fin@fin.unsa.ba i sekretar@fin.unsa.ba
URL: www.fin.unsa.ba